

EL PERSONAL DUANER SE'N RESSENTIRÀ

Quan caiguin les barreres comunitàries

L'any 1993 s'inaugurarà l'Europa sense fronteres. Aquest fet afectarà tant persones com mercaderies i això comportarà una mena de passaport europeu, uns impostos unificats, una xarxa europea de telecomunicacions i la lliure circulació de serveis en capitals.

Sílvia Monfort

L'Europa comunitària, ara per ara no és igualitària. Es pot parlar perfectament d'una Europa rica (Alemanya, Gran Bretanya, França, Itàlia, i la resta dels països nòrdics) i una Europa pobre (Portugal, Grècia i l'estat espanyol). Això vol dir que l'Europa pobre haurà d'aconseguir un grau de desenvolupament similar al de l'Europa rica, però aquesta no està gai-

re disposada a cedir en pro d'una Comunitat Europea equilibrada.

La Comissió Europea va elaborar un pla per al futur mercat interior de les mercaderies, que passa per simplificar els tràmits duaners, ordenar les normatives tècniques dels diferents països, suprimir els obstacles a la lliure circulació de persones, harmonitzar el tipus d'impostos i unificar els anomenats impostos especials.

Una d'aquestes mesures afecta el desarmament aranzelari dels productes

de la comunitat. Això, per a l'estat espanyol, representarà un estalvi avaluat en 75.000 milions de pessetes, però aquest desarmament va fent-se lentament d'acord amb unes dates fixades prèviament segons el tipus de producte. Els aranzels de productes de l'estat exportats a la Comunitat s'han suprimit ja des del juliol d'aquest any.

La unió duanera

A diferència d'una zona de lliure canvi, la unió duanera és un espai econòmic on els membres acorden aplicar una tarifa duanera exterior comuna a tots els països. Amb la Tarifa Duanaera Comuna (TDC), els estats membres perden tota autonomia en matèria tarifària. A més, la TDC es compon de

dos elements complementaris: la nomenclatura i els drets de duana pròpiament dits.

Una unió duanera es caracteritza per la supressió dels drets de duana i la prohibició de restriccions quantitatives, l'adopció d'un aranzel comú a una política aranzelària i una legislació duanera comunes.

De tota manera, la legislació duanera comunitària té tres excepcions com són les zones franques, els monopolis i el tràfic de perfeccionament actiu. Una vegada en funcionament la duana europea, els països tercers hauran de sotmetre's a la reglamentació duanera comunitària.

El futur dels agents duaners

Tradicionalment, el transport internacional ha estat controlat pels agents duaners, pels transitaris i pels consignataris. Ara, amb l'entrada en marxa del Mercat Únic, més d'un 60% del comerç estatal no necessitarà passar pel trànsit duaner i, per tant, aquest és un sector que s'haurà de reconvertir.

A la província de Barcelona hi ha més de 200 agents de duanes i uns 315 transitaris. D'aquests últims, «entre el 80 i el 90% no són propietaris dels mitjans de transport sinó que els lloguen a autònoms», segons Pablo Permisán, responsable del sector de duanes de CCOO. El que passarà a partir del 93 «està per veure. Depèn de si la Generalitat i el govern central fan una xarxa viària en condicions perquè Barcelona tingui una bona línia d'exportacions-importacions», continua dient Permisán.

I és que el 1993 es perdran, a nivell europeu, més de 80.000 llocs de treball, 10.000 dels quals correspondran a llocs de treball estatals, segons CCOO. A tot l'estat hi ha vora 1.100 agències de duanes i més de 400 companyies transitàries, que ocupen 10.000 i 20.000 treballadors respectivament, però també hi ha empreses que alhora realitzen despatxos duaners, el trànsit, la consignació de vaixells i els diferents transports terrestre, marítim i aeri.

Dels 5.000 agents de duanes que hi ha a tot l'estat, uns 300 corresponen a València. L'any passat, les agències de duanes van recaptar per a l'administració central prop d'1,3 bilions de pessetes en concepte d'impost de duanes, és a dir, uns ingressos de 65.000 milions de pessetes. El volum de comerç exterior estatal va ser d'11,7 bilions de pessetes, 7,07 dels quals corresponen a importacions i exportacions amb la Comunitat.

A partir de 1993 més d'un 60% del comerç estatal no necessitarà passar per duanes.

Per parlar del futur del sector s'han celebrat a Barcelona les jornades «Los Agentes de Aduanas ante el reto del 93», organitzades pel sindicat CCOO. En aquestes jornades es van aprovar un seguit de propostes com la de constituir un Reglament de Comerç que reguli les activitats comercials i que aquestes les puguin realitzar tant els agents com els transitaris i consignataris; una coordinació amb els sindicats del sector en la CE i la celebració d'una conferència sindical internacional per tal d'unificar els plantejaments sindicals.

Però es dona el cas que a Anglaterra i a Alemanya, per exemple, no existeixen els agents com a tals sinó que són transitaris. «Aquesta és una professió que s'ha de reconvertir o refondre, si no, pot desaparèixer totalment la professió», indica Pablo Permisán.

La informatització de les duanes

Quan s'hagi arribat a informatitzar totes les centrals duaneres per agilitar i unificar la seva gestió, en el sector duaner sobrarà personal. La informàtica donarà més agilitat i facilitat de gestió quant a l'homogeneïtzació, però això comportarà «una reducció de feines, a causa que el 70% del comerç exterior es fa amb la Comunitat, i d'aquest percentatge, el 80% no requerirà tants tràmits».

En canvi, els controls a què hauran d'estar sotmeses segons quin tipus de mercaderies, es veuran incrementats. Són, principalment, els controls d'higiene i sanitat, perquè les normes comunitàries són molt més exigents.

El sistema informatiu que s'establirà a les duanes permetrà liquidar i elaborar les estadístiques, però encara s'haurà d'esperar que es pugui despatxar per ordinador a través del teleprocés, que és el que se suposa que es faci quan entri en funcionament el Mercat Únic.

Possibles solucions

Per la situació en què es troba el sector duaner, el sindicat CCOO proposa tres línies d'actuació: una d'estatal, segons les converses que s'han d'iniciar abans que acabi el mes; la coordinació amb altres sindicats per tal que es negociï el mateix en tot Europa; i a Brussel·les, amb el Comitè Social i de Duanes per tal «que el que s'està negociant a cada país es dugui al consell consultiu perquè aquest en faci un reglament que homologui tota la Comunitat Europea».

Algunes de les solucions passen per l'especialització, com és el cas dels anomenats *serveis porta a porta* entre l'estat i la resta d'Europa. Una millora de les infraestructures, amb un augment de les sucursals i serveis, l'establiment de magatzems propis de les empreses transitàries i la diversificació. Perquè, entre altres coses, amb el Mercat Únic, la competència estrangera d'empreses del sector serà encara major.

D'altra banda, però, Anicet Duran, president del Col·legi d'Agents de Duanes de la Jonquera, diu que «la meua manera de veure les repercussions del Mercat Únic en la professió dels agents no és tan catastròfica com molta gent està entestada a pregonar. S'haurà de tenir una altra visió de la nostra feina, però no necessàriament ha d'experimentar una davallada. □